EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 29.7.2025
COM(2025) 427 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Ecuadori Vabariigi vahelise kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

29. jaanuari 2025. aasta konkurentsivõime kompassis rõhutati, et EL peab „*otsima uusi viise, kuidas tihendada partnerlussuhteid ja luua Euroopa ettevõtjatele eeliseid*“, sealhulgas kestlike investeeringute hõlbustamise lepingute kaudu[1]. ELi esimene kestlike investeeringute hõlbustamise leping Angolaga jõustus 1. septembril 2024[2]. 12. juunil 2025 võttis Euroopa Liidu Nõukogu vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Côte d'Ivoire'i Vabariigiga kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle[3].

ELi ja Ecuadori vaheliste kahepoolsete poliitiliste konsultatsioonide mehhanismi kaheksandal koosolekul 13. juunil 2024 väljendas Ecuador huvi pidada ELiga läbirääkimisi kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle. Seejärel saatis Ecuadori välisminister Gabriela Sommerfield 16. detsembril 2024 kirja Euroopa Komisjoni kaubandus- ja majandusjulgeoleku volinikule Maroš Šefčovičile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja Euroopa Komisjoni asepresidendile Kaja Kallasele, korrates oma riigi huvi pidada ELiga läbirääkimisi kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle.

2023. aastal oli ELi välismaiste otseinvesteeringute maht Ecuadoris 8,2 miljardit eurot (2022. aastal 7,1 miljardit eurot). EL on sõlminud Andide riikidega mitmepoolse kaubanduslepingu, mille osaline Ecuador on. See kaubandusleping sisaldab sätteid teenuste ja investeeringute kohta, sealhulgas turulepääsu ja ELi investorite võrdse kohtlemisega seotud kohustusi. Sellega seoses annaks kestlike investeeringute hõlbustamise leping võimaluse süvendada ELi ja Ecuadori vahelisi investeerimissuhteid ning toetada ELi investoreid kaubanduslepingust tulenevate võimaluste edasisel ärakasutamisel, sest parandatakse investeerimisvaldkonna õigusraamistikku ja menetlusi. Nimetatud lepinguga püütaks seda teha investeeringute hõlbustamise kohustuste kaudu, nagu investeeringutega seotud õigusnormide suurem läbipaistvus ja prognoositavus, investeeringutele loa andmise menetluste lihtsustamine ning investorite teabekeskuste ja sidusrühmade kaasamise kaudu avaliku ja erasektori dialoogi parandamine. Lõppeesmärk oleks edendada läbipaistvamat, tõhusamat ja prognoositavamat investeerimiskliimat ning seega toetada Ecuadori välismaiste otseinvesteeringute ligimeelitamisel ja paralleelselt keskkonna-, töötajate õiguste ja kliimastandardite järgimisel. Nii edendaks leping kestlikku arengut, majanduskasvu ja töökohtade loomist. Eespool toodut arvesse võttes soovitab komisjon alustada Ecuadoriga läbirääkimisi kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu sõlmimiseks.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Lepingu eesmärgid on kooskõlas Euroopa Liidu lepinguga, milles on sätestatud, et Euroopa Liidul tuleks „*ergutada kõikide riikide integreerimist maailmamajandusse, muuhulgas rahvusvahelise kaubanduse tõkete järkjärgulise kaotamise kaudu*“[4].

---

1 Euroopa Komisjoni teatis „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025) 30 final).

2 Vt nõukogu 4. märtsi 2024. aasta otsus (EL) 2024/829 Euroopa Liidu ja Angola Vabariigi vahelise kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L, 2024/829, 8.3.2024).

3 Nõukogu 12. juuni 2025. aasta otsus (EL) 2025/1209, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Côte d'Ivoire'i Vabariigiga kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle (ELT L, 2025/1209, 17.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1209/oj).

4 ELi lepingu artikli 21 lõike 2 punkt e.

Selle lepinguga edendatakse 29. jaanuari 2025. aasta konkurentsivõime kompassi eesmärke, nimelt vajadust, et EL „*[otsiks] uusi viise, kuidas tihendada partnerlussuhteid ja luua meie ettevõtjatele eeliseid*“, sealhulgas kestlike investeeringute hõlbustamise lepingute kaudu[5]. Samuti on see jätkuks 2022. aasta teatisele kaubanduse ja kestliku arengu läbivaatamise kohta[6].

Kõnealune leping oleks kooskõlas teatisega „ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vaheliste suhete uus tegevuskava“,[7] milles märgiti, et „*EL jätkab koostööd Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna partneritega, et aidata luua tingimusi kestlikeks investeeringuteks, sealhulgas strateegia „Global Gateway“ kaudu ja toetades avatud, stabiilseid ja prognoositavaid õigusraamistikke, diskrimineerivate tõkete kõrvaldamist ja investeeringuid hõlbustavate meetmete rakendamist.*“ Leping täiendaks seega strateegia „Global Gateway“ ELi – Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna investeerimiskava, mille abil „*saab EL võimendada kvaliteetseid investeeringuid, et aidata rahuldada Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna taristuvajadusi, toetada inimkapitali arendamist, sealhulgas inimeste ning eelkõige naiste, noorte ja kõige haavatavamate võimestamist, ning tugevdada soodsat ettevõtlus- ja regulatiivset keskkonda, et luua kohalikku lisaväärtust, majanduskasvu ja kvaliteetseid töökohti*.“[8]

Kavandatav kestlike investeeringute hõlbustamise leping oleks tulevase arenguks vajalike investeeringute hõlbustamise lepinguga, mille üle on peetud läbirääkimisi Maailma Kaubandusorganisatsioonis,[9] täielikult kooskõlas ja täiendaks seda.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Eesmärgid on kooskõlas muude ELi poliitikavaldkondadega, eelkõige ELi arengupoliitikaga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Menetlusõiguslik alus**

Kavandatava lepingu üle läbirääkimiste alustamise loa andmiseks esildatud otsuse menetlusõiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõiked 3 ja 4.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 3 on sätestatud, et kui kavandatav leping ei ole eranditult või peamiselt seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, esitab nõukogule soovitused komisjon. Nõukogu võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ja nimetatakse liidu läbirääkija või liidu läbirääkimisrühma juht.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 4 on sätestatud, et nõukogu võib anda läbirääkijale läbirääkimisjuhised ning moodustada erikomitee, kellega tuleb läbirääkimiste pidamisel konsulteerida.

Komisjon soovitab alustada Euroopa Liidu ja Ecuadori Vabariigi vahel läbirääkimisi investeeringute hõlbustamise rahvusvahelise lepingu üle. Komisjon nimetatakse läbirääkijaks.

---

5 Euroopa Komisjoni teatis „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025) 30 final).

6 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele: „Kaubanduspartnerluste jõud: ühiselt rohelise ja õiglase majanduskasvuni (COM(2022) 409 final).

7 Ühisteatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna vaheliste suhete uus tegevuskava“ (JOIN(2023) 17 final).

8 Sealsamas.

9 https://www.wto.org/english/tratop_e/invfac_public_e/invfac_e.htm.

- **Materiaalõiguslik alus**

See õigusakt kuulub ühise kaubanduspoliitika valdkonda ja seega on materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõige 4.

- **Läbirääkija valik**

Kuna kavandatav leping hõlmab üksnes muid küsimusi peale ühise välis- ja julgeolekupoliitika, tuleb ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 3 kohaselt määrata läbirääkijaks komisjon.

- **Liidu pädevus**

See õigusakt kuulub ELi toimimise lepingu artikli 207 kohaselt ühise kaubanduspoliitika valdkonda. Seega kuulub see kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 3 lõikega 1 liidu ainupädevuses olevasse valdkonda.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kavandatavate läbirääkimiste sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga. ELi lepingu artikli 5 lõike 3 kohaselt ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet valdkondades, mis kuuluvad ELi ainupädevusse. Ühine kaubanduspoliitika on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõikes 1 loetletud valdkonnana, mis kuulub liidu ainupädevusse. See poliitika hõlmab kaubandus- ja investeerimislepingute üle läbirääkimiste pidamist muu hulgas ELi toimimise lepingu artikli 207 kohaselt.

- **Proportsionaalsus**

Komisjoni soovitus on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna rahvusvaheline leping on peamine vahend, mille abil koos rahvusvahelise õiguse subjekti, näiteks välisriigiga, võetakse vastastikusi õigusi ja kohustusi.

- **Vahendi valik**

Käesolev nõukogu otsuse soovitus esitatakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõigetega 3 ja 4, millega nähakse ette, et nõukogu võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ja nimetatakse liidu läbirääkija. Samuti võib nõukogu anda läbirääkijale läbirääkimisjuhised. Käesolevas soovituses esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon korraldas 2021. aastal mitmepoolse Andide Ühenduse ja ELi kaubanduslepingu järelhindamise raames avaliku konsultatsiooni, mille käigus koguti sidusrühmade seisukohti investeeringute kohta hõlmatud riikides, sealhulgas Ecuadoris. Lisaks konsulteerib komisjon

korrapäraselt sidusrühmadega, muu hulgas kaubanduslepingute eksperdirühmas[10] ja kodanikuühiskonna dialoogi[11] raames.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ettepanek tugineb väliseekspertide teabele, mis koguti Euroopa Komisjoni tellitud ja Maailmapanga teostatud projekti tulemusel. Projekti aruande kohaselt osutasid investorid[12] sellistele arengumaadesse tehtavaid investeerimisotsuseid mõjutavatele teguritele nagu läbipaistvuse ja prognoositavuse puudumine riigiasutustega suhtlemisel, õigusnormide ootamatu muutmine ning viivitused valitsuse lubade ja heakskiitude saamisel. Kavandatud kestlike investeeringute hõlbustamise leping hõlmabki neid valdkondi.

- **Mõju hindamine**

Kestlike investeeringute hõlbustamise lepingus sätestatud investeeringute hõlbustamise kohustused keskenduvad hea valitsemistava põhimõtete ja hea reguleerimistava kohaldamisele, sealhulgas partnerriigi investeerimisraamistiku (investeerimisalased õigusaktid, eeskirjad ja menetlused) läbipaistvusele, prognoositavusele ja haldustõhususele. Nende investeeringute hõlbustamise meetmete mõju on suures osas seotud lepingu rakendamisega partnerriigi poolt ja tema investeerimiskeskkonna pikaajalise paranemisega. Üldist mõju mõjutavad ka üksikud investeeringud, mida selline parandatud investeerimisraamistik võib ligi meelitada. Kestlike investeeringute hõlbustamise leping kodifitseerib ELis juba väljakujunenud tavad.

Lisaks kasutatakse algatuses mitmeid aastate jooksul tehtud hindamisi, sealhulgas jätkusuutlikkuse mõjuhinnangut, mis hõlmas ELi ja Andide Ühenduse vahelist kaubandust (2009), Euroopa Liidu ja Ecuadori vahelise kaubanduslepingu majandusliku mõju hindamise aruannet (2016) ning ELi ja Andide Ühenduse vahelise kaubanduslepingu järelhindamise aruannet (2021).

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on soovitada nõukogul võtta vastu otsus, millega antakse luba alustada Ecuadoriga läbirääkimisi kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle. Ettepanek ei käsitle andmevahetust, protsesside automatiseerimist, digisüsteemide kasutamist ega avalike teenuste osutamist. Sellega ei kehtestata konkreetseid diginõudeid ja järelikult ei kohaldata põhimõtet „vaikimisi digitaalne“.

- **Põhiõigused**

Algatus on täielikult kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga.

4. MÕJU EELARVELE

Algatus ei mõjuta eelarvet.

---

10 http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/.

11 http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531.

12 Vt Maailmapanga aruanne „*Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses*“, http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Läbirääkimised kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle viiakse eeldatavasti lõpule 2026. aastal.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Sätete eesmärk on soovitada nõukogul võtta vastu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ja nimetatakse liidu läbirääkija. Nõukogu võib anda läbirääkijale juhiseid.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Ecuadori Vabariigi vahelise kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

Tuleks alustada läbirääkimisi eesmärgiga sõlmida Ecuadori Vabariigiga kestlike investeeringute hõlbustamise leping,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Komisjonile antakse luba pidada liidu nimel Ecuadori Vabariigiga läbirääkimisi kestlike investeeringute hõlbustamise lepingu üle.
2. Komisjon nimetatakse liidu läbirääkijaks.

Artikkel 2

Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse lisas esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt.

Artikkel 3

Läbirääkimiste pidamisel konsulteeritakse [ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 3 kolmandas lõigus sätestatud erikomiteega].

Artikkel 4

Käesolev otsus ja selle lisa tehakse avalikuks vahetult pärast nende vastuvõtmist.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja